

Det foreslås endelig i stk. 2, 2. pkt., at amtsrådet får bemyndigelse til helt eller delvist at henlægge sine opgaver på jernbaneområdet til et amtsligt trafikelskab.

Til § 6 b

Med bestemmelsen fastlægges de fremtidige rammer for de jernbanevirksomheder, der er omfattet af den gældende lov om privatbanerne, dvs. de 13 privatbaneselskaber, der er omfattet af en koncession eller eneretsbevilling udstedt i medfør af en anlægslov, og som er opregnet i afsnit 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Der er således ikke efter forslaget mulighed for at bringe bestemmelsen i anvendelse i forhold til andre jernbanevirksomheder.

Derimod er det ikke hensigten med bestemmelsen at fastfryse den nuværende struktur med 13 aktieselskaber, som hver ejer en eller flere jernbanestrækninger, som de driver jernbanevirksomhed på.

Der vil således være mulighed for i overensstemmelse med moderne principper for jernbanedrift at udskille ejendomsretten til infrastrukturen og driften heraf fra selve jernbanevirksomheden. Derudover kan det være aktuelt at opsplitte jernbanevirksomheden yderligere i et operatørselskab og et materielselskab, der udlejer det rullende materiel til operatørselskabet. I tilfælde af sådanne opsplitninger bevarer alene det selskab, der udfører jernbanetrafikken på den strækning, hvortil der oprindeligt er givet koncession, sin status efter bestemmelsen, jf. dog bemærkningerne til lovforslagets §§ 7-11 vedrørende statens ret til overtagelse af infrastrukturen.

Tilsvarende skal der være mulighed for at fusionere to eller flere af de eksisterende privatbaneselskaber. I så fald finder bestemmelsen anvendelse i forhold til det selskab, der opstår ved fusionen.

Stk. 1 indebærer, at amtsrådet overtager statens tilsynsfunktioner efter § 2, stk. 1 og 2, i lov om privatbanerne i forhold til banevirksomheder, der udfører jernbanetrafik i henhold til koncession, dvs. de nuværende privatbaner.

Efter almindelige kommunalretlige regler påhviler det en amtskommune at føre et vist løbende tilsyn med selskaber, hvori amtskommunen deltager, eller som den yder støtte til. Den foreslåede bestemmelse pålægger ikke amtsrådet en tilsynspligt, der går ud over dette, men den giver amtsrådet mulighed for selv at fastlægge, hvilken form for tilsyn der under hensyn til de lokale forhold må anses for påkrævet og hensigtsmæssigt.

For at sikre amtsrådet mulighed for fuld indseende med privatbaneselskabets forhold også i de tilfælde,

hvor amtsrådet ikke har dominerende indflydelse i et selskab, foreslås det, at der pålægges selskaberne en oplysningspligt i forhold til amtsrådet.

Tilsynet efter stk. 1 omfatter alene jernbanevirksomhed, der drives i henhold til koncession. Udførelse af trafik i henhold til en aftale om trafik køb efter den foreslåede § 6 a, stk. 1, nr. 1, er således ikke omfattet af bestemmelsen, og dette gælder uanset, om aftalen indgås med det hidtidige privatbaneselskab eller med en anden jernbanevirksomhed. Det tilsyn, som der måtte være behov for at udøve fra amtskommunens side i dennes egenskab af trafik køber, forudsættes fastlagt i kontrakten.

Tilsynsforpligtelsen kan overføres til et eventuelt amtsligt trafikelskab, jf. det foreslåede stk. 3.

Myndigheder, der yder tilskud til privatbaneselskaber, forudsættes som nævnt at føre tilsyn med disse selskabers virksomhed. Derudover er det som anført ovenfor op til vedkommende amtsråd selv at tage stilling til, hvilket tilsyn der er behov for. Der er på denne baggrund ikke fundet anledning til at fastsætte nærmere regler om, hvordan tilsynet skal udføres, såfremt en privatbane drives i flere amter. Dette vil ved lovens ikrafttræden være aktuelt i forhold til Østbanen, hvor såvel Hovedstadens Udviklingsråd som Storstrøms Amtskommune har dele af banens infrastruktur inden for deres område, og det kan i tilfælde af fusioner blive aktuelt i forhold til andre baner. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan opstå behov for, at der i sådanne tilfælde træffes afgørelse om, hvordan tilsynet skal udøves, og der foreslås derfor tillagt ministeren en bemyndigelse til efter anmodning at træffe afgørelse herom. Det forudsættes, at anmodningen kan fremsættes af en af de berørte myndigheder eller af det pågældende privatbaneselskab.

Bestemmelsen i *stk. 2* vedrører amtsrådenes rolle som aktionærer i privatbaneselskaberne. Med overtagelse af statens aktiepost i selskaberne vil amtsrådene i en række tilfælde blive ejere af mere end 50 pct. af aktiekapitalen og dermed opnå en position, hvor der kan udøves bestemmende indflydelse i selskaberne. Det må endvidere forventes, at en række kommuner vil ønske at overdrage deres aktier i privatbaneselskaber til amtsrådet.

Efter de almindelige kommunalretlige regler er kommuner og amtskommuner normalt afskåret fra at udøve bestemmende indflydelse i selskaber. Kommuner og amtskommuner kan med andre ord ikke henlægge løsningen af kommunale opgaver til et selskab og samtidig bevare rådigheden over dem.

Baggrunden herfor er, at kommunalbestyrelsens løsning af kommunale opgaver bør ske efter den kom-